

ULKOASIAINVALIOKUNNAN MIETINTÖ 10/2007 vp

Hallituksen esitys eräiden Suomen ja Ruotsin välisen valtakunnanrajan vuonna 2006 suoritettussa rajankäynnissä todettujen rajalinjan muutosten hyväksymisestä

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 6 päivänä marraskuuta 2007 lähettänyt ulkoasiainvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen eräiden Suomen ja Ruotsin välisen valtakunnanrajan vuonna 2006 suoritettussa rajankäynnissä todettujen rajalinjan muutosten hyväksymisestä (HE 128/2007 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- lainsäädäntöneuvos Kaija Suvanto, ulkoasiainministeriö
- yli-insinööri Pekka Tätilä, Maanmittauslaitos.

HALLITUKSEN ESITYS

Suomen ja Ruotsin välillä voimassa olevien sopimusten perusteella maiden välinen raja käydään kahdenkymmenenviiden vuoden välein. Tämän mukaisesti suoritettiin rajankäynnit vuosina 1956—1957 ja 1981. Viimeksi raja käytiin vuonna 2006. Tämän rajankäynnin perusasiakirjat allekirjoitettiin Helsingissä maaliskuussa 2007.

Suomen ja Ruotsin välinen valtakunnanraja seuraa suurimmalta osaltaan jokien syväväylää. Syväväylän muutos rajankäyntien välissä aiheuttaa vähäisiä vesialueiden muutoksia koko rajavesistön alueella. Esitys rajan kulusta perus-

tuu syväväylään, joka on tutkittu heinäkuun alussa vuonna 2005 otetuilla ilmakuvilla ja joka on tarkastettu myöhemmin maastotutkimuksilla. Syväväylän muutoksesta johtuvat valtakunnanrajan muutokset vaativat eduskunnan suostumuksen.

Tarkoituksena on sopia noottienvaihdolla Ruotsin hallituksen kanssa vuoden 2006 rajankäynnin molemminpuolisesta hyväksymisestä sen jälkeen, kun eduskunta on antanut suostumuksensa rajalinjan muutoksiin. Vahvistetut rajalinjan muutokset saatetaan tämän jälkeen voimaan asetuksella.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Suomen ja Ruotsin välinen raja Tornionjoen vesistössä noudattaa vesistön syväväylää, ja se käydään 25 vuoden välein luonnonoloissa tapahtuneiden muutosten rekisteröimiseksi. Raja on käyty vuonna 2006 ja sen perusteella rajalinjaan tehdään täsmäntäviä muutoksia, jotka aiheuttavat vähäisiä vesialueiden vaihdoksia Suomen ja Ruotsin välillä. Muutokset koskevat pääsääntöisesti vesistön leveitä ja hiekkasärkkiä muodostavia kohtia, joissa syväväylä muuttaa ajan kuluessa uomaa. Suurimmillaan yksittäiset muutokset ovat 100 metriä ja 8 hehtaaria. Valiokunta viittaa saamaansa selvitykseen ja toteaa, että alueiden vaihdokset Suomen ja Ruotsin välillä ovat kokonaisuudessaan yhtä suuria. Pääpiirteissään rajan kulku säilyisi yleiseltä linjaukseltaan entisellään.

Perustuslain 94 §:n 2 momentin mukaan valtakunnan alueen muuttaminen edellyttää eduskunnan kahden kolmasosan enemmistöstä. Valiokunta viittaa perustuslakivaliokunnan mietintöön (PeVM 10/1998 vp), jossa todetaan, että perustuslain tarkoituksena ei ole muuttaa pitkäaikaisesta käytäntöstä, että Suomen ja Ruotsin sekä Suomen ja Norjan välinen valtakunnanraja käydään 25 vuoden välein lähinnä jokien ja järvien syväväylää koskevien muutosten toteamiseksi. Näissä rajankäynneissä ei perustuslakivaliokunnan mielestä ole kysymys varsinaisista aluemuutoksista, vaan lähinnä vain rajaviivalla luonnonoloissa tapahtuvien muutosten rekisteröineistä. Näin ollen nämä rajalinjan muutokset voidaan hyväksyä äänten enemmistöllä. Pitkäaikaisen käytännön mukaan rajankäynti rajalinjan muutoksineen on ollut tapana vahvistaa noottien vaihdolla ja saattaa voimaan asetuksella, kun

eduskunta on antanut muutoksille suostumuksensa.

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa hallituksen esityksen hyväksymistä muuttamattomana.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella ulkoasiainvaliokunta ehdottaa,

että eduskunta antaa suostumuksensa seuraaviin Suomen ja Ruotsin välisen valtakunnanrajan vuonna 2006 suoritetun rajankäynnin johdosta ehdotettuihin rajaviivan muutoksiin:

1) ne vesialueet, jotka jäävät vuoden 2006 rajankäynnissä esitetyn linjan (uusi valtakunnanraja) ja edellisten Suomen ja Ruotsin välisten rajankäyntien (SopS 36/1985 ja SopS 59/1986) mukaisen linjan (vanha valtakunnanraja) väliin ja sijaitsevat ensin mainitun linjan Ruotsin puolella, tulevat kuulumaan Ruotsiin ja

2) ne vesialueet, jotka jäävät vuoden 2006 rajankäynnissä esitetyn linjan (uusi valtakunnanraja) ja edellisen Suomen ja Ruotsin välisten rajankäyntien (SopS 36/1985 ja SopS 59/1986) mukaisen linjan (vanha valtakunnanraja) väliin ja sijaitsevat ensin mainitun linjan Suomen puolella, tulevat kuulumaan Suomeen.

Helsingissä 23 päivänä marraskuuta 2007

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Pertti Salolainen /kok	Kimmo Kiljunen /sd
vpj.	Markku Laukkanen /kesk	Annika Lapintie /vas
jäs.	Eero Akaan-Penttilä /kok	Elisabeth Naucclér /r
	Pekka Haavisto /vihr	Pekka Ravi /kok
	Liisa Jaakonsaari /sd	Ben Zyskowitz /kok
	Antti Kaikkonen /kesk	vjäs. Esko-Juhani Tennilä /vas.
	Antti Kalliomäki /sd	

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Jukka Salovaara.